

Tiedote kullankaivajille 20.03.2009

Prospäkkäriissä 1/09 Metsähallitus tiedottaa kullankaivuun liittyvistä säännöistä. Tiedotteessa kerrotaan virheellisesti että lapiovaltauksella on kaikenlainen kaivinkoneella tehtävä työ kielletty.

Lapin Kullankaivajain Liitto on yhdessä Lapin Ympäristökeskuksen ja Työ- ja Elinkeinoministeriön (silloin vielä KTM) kanssa käyneet neuvottelun (10.04.2007) jossa on linjattu koneellisen kaivun vs. lapiokaivun rajoja. Koneellinen kaivu vaatii ympäristöluvan, joten kysymykseen ”Mitä on koneellinen kaivu – mikä vaatii ympäristöluvan”, sovittiin vastaukseksi seuraavaa: (ote Lapin Ympäristökeskuksen ylitarkastaja Tarmo Oikarisen laatimasta palaveripöytäkirjasta, pöytäkirja kokonaisuudessaan löytyy: www.kullankaivajat.fi ,kohdasta ”ajankohtaista”)

Neuvottelussa sovittiin jatkossa sovellettavaksi seuraavia menettelytapoja koneellisen kullankaivun ympäristöluvituksen suhteen

Tutkimuskuoppien kaivu

- o Tutkimustoiminta ei sellaisenaan vaadi ympäristölupaa.
- o Jatkossa toiminnanharjoittajan tulee esittää tutkimussuunnitelma Lapin ympäristökeskukselle. Suunnitelmassa tulee ilmetä mitä, missä ja milloin tehdään. Ympäristökeskus antaa tutkimussuunnitelman perustella lausunnon, jolla tapauskohtaisesti ratkaistaan lupavelvollisuus sekä määritetään toiminnan ehdot.
- o Tutkimusaika tulee olla rajattu.
- o Toimintaan tulee olla maanomistajan lupa.

Irtomaiden nosto rännitystä varten (so. koneavusteinen)

- o On koneellista kaivua ja vaatii ympäristöluvan.

Koneellinen koerikastus

- o Tulee tehdä toimintailmoitus koeluontoisesta toiminnasta Pohjois-Suomen ympäristölupavirastolle viimeistään 30 pv ennen toiminnan aloittamista. Käsittelymaksu on 930 €.

Viemärointi

- o Kuivatukseen käytettävien viemäreiden kaivaminen ei sellaisenaan vaadi ympäristölupaa, mikäli sillä ei ole vaikutusta vesistöön.

Allas- ja patojärjestelmien rakentaminen

- o Vesistöä muuttavien allas ja patorakennelmien rakentaminen vaatii vesitalouslupan.
- o Vesistön ulkopuolella tehtävät allas ja patorakennelmat ratkaistaan tapauskohtaisesti Ympäristökeskuksen lausunnolla.

Pienimuotoinen esiintymien hyödyntäminen moottorilapiolla

- o On konekaivua ja vaatii ympäristöluvan.

Pohjan imurointi

- o Vesistöissä tehtävä kullankaivu imuroimalla vaatii vähintäänkin vesitalouslupan.
- § Vesilain 1 luvun 15 §:n mukaisesti vesistöissä tai maalla ei saa ilman lupaa ryhtyä toimenpiteisiin, jonka seurauksena voi aiheutua haitallinen vesiympäristön muutos.
- § Vesilain 9 luvun 2 §:n veden johtaminen vesistöistä nesteenä muuhun kuin

talousvedeksi, muun kuin vesialueen omistajan toimesta edellyttää lupaa.

- o Vesistön ulkopuolella käsikaivumontussa tehtävä pienimuotoinen imurointi ei välttämättä tarvitse ympäristö eikä vesitalouslupaa. Asia ratkaistaan ympäristökeskukselta pyydettävällä lausunnolla tapauskohtaisesti.

Kaivetun alueen maisemointi

- o Ei vaadi ympäristölupaa.
- o Maanomistajan lupa tulee olla.

Yllämainittuja periaatteita sovelletaan vain suojelualueiden ulkopuolisilla alueilla. Suojelualueilla tulee huomioida lisäksi muut lainsäädännön ja hoito- ja käyttösuunnitelmien asettamat rajoitukset. Toiminnassa on huomioitava lisäksi alueella mahdollisesti olevat uhanalaiset kasvi- ja eläinlajit sekä yleinen ympäristönpilaamista koskeva lainsäädäntö.

Peruslinjauksena voidaan pitää kaikkea kaivinkoneella tapahtuvaa kaivua koneellisena kaivuna. Vaikka toiminta olisi vähäistäkin (lukuun ottamatta tutkimustoimintaa), se on silti katsottava konekaivuksi. Jos halutaan vapauttaa pienimuotoinen toiminta ympäristölupavelvollisuudesta, vaatii se ministeriössä tehtävää lainsäädäntömuutosta. Kullankaivajien on hyvä tiedostaa, että ympäristölupa antaa oikeuden toiminnalle ja on toiminnanharjoittajan eduksi ulkopuolista kritiikkiä vastaan.

Lisäksi huomattakoon saman muistiosta kohta:

Tiina Kämäräisen kertoi ympäristöluvan hakemisesta. **Metsähallitus ei voi määrätä toiminnanharjoittajaa hakemaan ympäristölupaa.** YSL:n mukaan Metsähallituksella on luvanhakemista koskevan asian vireillepano-oikeus eli he voivat laittaa luvanhakemista koskevan asian vireille joko ympäristökeskuksessa tai lupavirastossa. Ympäristökeskuksella on mahdollisuus kehottaa toiminnanharjoittajaa hakemaan lupaa tarvittaessa. Varsinaisen määräyksen koneellisen kullankaivun ympäristöluvan hakemisesta tekee lupaviranomainen eli Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto.

Lapin Kullankaivajain Liiton hallitus kehottaa jäseniään tiedostamaan edellä mainitut seikat ja pitämään sovitusta menettelytavoista kiinni. Mikäli maanhaltijan edustaja vaatii edellä sovitusta poikkeavia toimenpiteitä, ottakaa yhteyttä LKL:n hallitukseen, toiminnanjohtajaan tai edunvalvontaan.

Oulussa 20.03.2009

Jouko Korhonen puheenjohtaja,
Lapin Kullankaivajain Liitto ry.